

Л.А.Половинчак, канд. екон. наук, доц. (ХНТУ, Херсон)
Т.О. Харченко, студент (ХНТУ, Херсон)

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ВИТРАТ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ

У сучасних умовах господарювання готельний бізнес являє собою матеріальну складову туристичної галузі, є важливим сегментом ринку послуг національної економіки.

Діяльність готельних господарств за своєю суттю відноситься до сфери послуг та пов'язана з наданням послуг з розміщення.

Особливостями готельних послуг є: одночасність їх надання і споживання; неможливість зберігання та накопичення послуг; наявність певної залежності від сезонів; вплив особливостей економіки та культури території розміщення готелів; переважна нематеріальність послуг; потреба швидкого і якісного обслуговування; врахування особливостей споживачів послуг (клієнтів готелю); обмеженість ресурсів місткості готелю.

Кожен з цих видів діяльності може бути організаційно відокремленим і виконуватися окремими структурними підрозділами. Для визначення ціни послуг та фінансового результату діяльності кожного з підрозділів необхідно вести окремий облік витрат за видами діяльності, не об'єднуючи їх з витратами номерного фонду. З цією метою в аналітичному обліку підприємств готельного бізнесу можуть використовуватися спеціальні субрахунки до рахунка 23 «Виробництво», наприклад такі: 231 «Номерний фонд»; 232 «Ресторан (їдальня, бар, кафе і т. ін.)»; 233 «Перукарня»; 234 «Автостоянка»; 235 «Пральня»; 236 «Ремонтний підрозділ»; 237 «Котельня» і т. ін.

Витрати готельних послуг складаються в основному з витрат на: оснащення номерного фонду готелів (крім тих, що підлягають амортизації) та обслуговування клієнтів; оплату праці обслуговуючого персоналу, включаючи відрахування до фондів соціального страхування; амортизацію номерного фонду; утримання приміщень номерного фонду; охорону праці, техніку безпеки; ремонт номерного фонду, тощо.

Щодо переліку і складу статей калькулювання виробничої собівартості наданих готельних послуг, то відповідно до п. 11 П(С)БО 16 [1] підприємство самостійно встановлює такий перелік з урахуванням методичних рекомендацій з її формування у споріднених галузях, якими встановлено склад і класифікацію витрат.

У бухгалтерському обліку собівартість готельних послуг

формується на рахунку 23 «Виробництво». Згідно з Інструкцією № 291 аналітичний облік за таким рахунком ведеться за видами виробництв, статтями витрат і видами або групами продукції, що виробляється.

Облік загальновиробничих витрат ведеться на рахунку 91 «Загальновиробничі витрати». Згідно з п. 11 П(С)БО 16 змінні загальновиробничі та постійні розподілені загальновиробничі витрати включаються до складу виробничої собівартості готельних послуг (бухгалтерським записом за дебетом рахунку 23 та кредитом рахунку 91), а нерозподілені постійні загальновиробничі витрати та наднормативні виробничі витрати — до собівартості реалізованих послуг (бухгалтерським записом за дебетом субрахунку 903 та кредитом рахунків 91, 23).

Облік інших витрат операційної діяльності готелю ведеться на рахунках 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут», 94 «Інші витрати операційної діяльності». Такі витрати відображаються у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені (п. 7 П(С)БО 16), тобто відносяться безпосередньо на зменшення фінансового результату в періоді їх виникнення.

Характерними особливості діяльності підприємства, що надає готельні послуги, з точки зору впливу на характер та структуру витрат є: в першу чергу, це відсутність незавершеного виробництва, тобто, як правило, поточні витрати, що виникли протягом періоду, списують на фінансовий результат даного періоду; по-друге, більшість витрат має умовно-постійний характер, тобто прямо не залежить від фактичного обсягу наданих послуг; по-третє, споживання готельних послуг має нерівномірний або сезонний характер. Отже, завантаженість номерного фонду, використання матеріальних і трудових ресурсів неоднакові у різні періоди року (сезон та несезон).

Враховуючи такі характеристики споживання та виробництва готельних послуг, на практиці прийнято, що:

- витрати від надання готельних послуг визнають у момент їх виникнення незалежно від терміну оплати послуги;
- практично неможливо достовірно оцінити витрати, здійснені для надання конкретної послуги та необхідні для її завершення.

Отже, належна організація обліку витрат на забезпечення діяльності готельного підприємства є важливою передумовою здійснення дієвого контролю раціонального використання його коштів.